

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Titvlvs I. De Svmma Trinitate, Et Fide Catholica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

LIBRI PRIMI
 DECRETALIVM
 GREGORII IX.
 P A P A E.
 TITVLVS I.
 DE SVMMA TRINITATE,
 ET FIDE CATHOLICA.

CAPITVLVM I.

Firmiter.

SVMARIVM.

1. Ecclesiastici Canones homines Christianos ad salutem anime, & vitam æternam consequendam dirigunt.
2. In causis, quibus anime salus vertitur, canones seruari debent in omni foro.
3. Fides orthodoxa est fundamentum nostræ iustificationis, & speranda glorificationis.

Ecclēsticos Canones ideo constitutos esse constat, vt eorum adminiculo homines Christiani salutem animæ consequantur, & ad vitam æternam ordinentur. Quare non incongruè dixit Glossa in reg. iuris 2. in 6. quod subiectum attributionis sciētiæ iuris canonici est homo dirigibilis non solum in bonum commune (seu politicum,

ad quod scientia iuris civilis per se ac directè ordinatur) sed etiam in Deū. Et iterum, vbi vertitur periculum anime, iudicandum esse secundum canones in omni foro. quod etiam tradidit Abbas Panormit. in c. sæpe n. 4. de restit. spoliatorum, & Canonistæ communiter in c. vlt. de præscriptionibus.

Cum itaque Fides orthodoxa fundamentum sit nostræ iustificationis, & sperandæ glorificationis, atque sine Fide impossibile sit placere Deo, ad Hebræos c. 11. v. 6. ideo ante omnia, ex generali Lateran. Concilio, habito anno Christi 1215. cap. 1. proponitur Fidei Catholicæ explicatio, prout ea à SS. Patribus in Nicæno, Constantinopolitano, Ephesino, & Chalcedonensi Oecumenicis Conciliis tradita, & hætenus retenta, atque contra hæreticos defensa fuit, de Deo rerum visibilibus & inuisibilibus Creatore, vno in substantia, & trino in personis, de Verbo Dei per Spiritum sanctum incarnato, ex Maria Virgine nato, mortuo, ad inferos descendente, ac resurgente, ad iudicium iterum venturo, & æternam seu gloriam, seu pœnam, pro

A ope-

operum meritis, reddituro. Additur porro doctrina de vna Ecclesia Catholica, Sacrificio Missæ, Sacramentis Baptismi, Eucharistiæ, ac Pœnitentiæ, demum de statu coniugii inter fideles nequaquam damnando. Videri potest c. 2. d. 23. vbi similis doctrina Catholicæ Fidei, quæ ab ordinandis Episcopis profitenda erat, proponitur, sumpta ex Ordine Romano, quem antiquissimum librum esse constat ex veterum Patrum allegatione, ac testimonio.

CAPITVLVM II.

Damnamus.

SUMMARIVM.

1. *Ioachimus, Monasterij Florentis Abbas, perperam negauit diuinam essentiam in tribus personis veram ac simplicissimam vnitatem.*
2. *Inter Creatorem & creaturam non similitudo perfecta, sed deficiens ac proportionalis cernitur.*
3. *Prelatus delinquendo non obest Capitulo, nisi id consenserit. Ex causa, interdum vnus alterius culpam luere debet.*
4. *Errans in fide hereticus non est, nisi pertinacia adiuncta sit.*

Sumptum est hoc c. ex suprâ allegato Lateran. Concilio cap. 2. in quo erroris ac temeritatis damnatur Ioachimus Monasterij Florentis Abbas, qui edito libello contra Petrum Lombardum Magistr. sententiarum, eum de hæresi & infamia accusauit, quia lib. 1. sentent. d. 5. scripserit, quod Pater, Filius & Spiritus sanctus sunt vna summa & increata essentia; Item, quod essentia diuina nõ generat, sed Deus Pater generans est, nec essentia diuina generatur, sed Filius Dei genitus est. Siquidem essentia diuina communis est tribus personis, siue, vna simplicissima essentia est Patris, Filij, & Spiritus sancti; distinctio autem duntaxat est in personalibus proprietatibus.

Hanc veram & simplicissimam vnitatem essentia Patris, Filij, & Spiritus sancti oppugnavit Abbas Ioachimus, exiltimans, vnitatem naturæ, quæ diuinis personis tribuitur, esse quasi collectiuam & similitudinariam; sicuti inter homines est vnus populus, vna Ecclesia. Ad quem errorem stabilendum allegauit S. Ioannis cap. 17. v. 11. vbi Christus pro fidelibus suis Patrem rogauit, *vt sint vnus, sicut & nos*. Non poterat videl. Ioachimus intelligere, quomodo personæ tres, addeoque discretæ, vna & indiuisa essentia diuina esse possent: quandoquidem vnus & plura, diuisum & indiuisum opposita sunt.

Ad verba ea Christi apud S. Ioannem respondet Lateran. Concilium, voculam *sicut* significare similitudinem non perfectam, sed aliqualis proportionis; vt, sicut Pater & Filius vnus sunt in essentia, ita fideles vnus sint in gratia & charitate: quemadmodum etiam Matth. cap. 5. v. vlt. discipulis suis dixit Christus: *Estote vos perfecti, sicuti & Pater vester caelestis perfectus est. Ac si diceret manifestius, subiungit Concilium, Estote perfecti perfectione gratia, sicuti Pater vester caelestis perfectus est perfectione natura, vtraque videlicet suo modo: quia inter Creatorem & creaturam non potest tanta similitudo notari, quin inter eos sit maior dissimilitudo notanda. Ad aliam obiectionem responderi debet, Diuinam essentiam, quæ in se vna & simplicissima est, virtualiter esse plura; quia cum tribus diuinis personis identificatur; ita, vt tres personæ sint vnus Deus, seu vna indiuisa substantia. Ex quo etiam intelligitur, quod traditur à S. Thoma Aquin. in 1. p. q. 28. a. 2. & in Concil. Florentino Sessione 28. Essentiam diuinam & relationem non realiter, aut ex natura rei, sed sola ratione distingui.*

S. In nullo.

Notandum 1. Quod hic dicitur, Monasterio, cuius Abbas fuit Ioachimus, nihil idcirco derogandum esse; Quia illius Regulares, religiosæ disciplinæ retinentes, erroris, ac cri-

ac criminis participes non fuerant. Quare admonet Panormit. hic n. 2. quod Prælati delinquendo non obest Capitulo, si id non consensit, iuxta regulam 76. in 6. *Delictum persona non debet in Ecclesia detrimentum redundare.* Et reg. 22. in 6. *Non debet aliquis alterius odio pregrauari.* Interdum tamen iusta de causa accidit, ut alienam culpam alij quodammodo luant, quare in reg. 23. in 6. limitatè legitur, *Sine culpa, nisi causa subsit, non est aliquis puniendus.* Sic ex patre criminoso nati filij, dedecore aliquo notantur, ut apparet in natis illegitimè c. 1. & 2. de filiis presbyt. Item in liberis hæreticorum, c. 2. §. hæretici, de hæreticis in 6. Eorum quoque qui crimen læsæ Maiestatis commiserunt, l. Quisquis 5. §. filii. Cod. ad L. Iuliam Maiest. c. vergentis 10. de hæreticis. Præterea, si tale Prælati crimen sit, v. g. dilapidationis bonorum, ut ob id Conuentus suspectus reddatur, quodammodo etiam in Conuentum redundabit, prout Felin. annotauit in c. his que n. 2. de maior. & obed. Abb. in c. vlt. n. 8. de statu Monachorum, argum. eius textus, §. Si autem dilapidator. Alius casus videri potest in c. penult. de elect. vbi id dicam not. 2.

4 Notandum II. cum Gl. fin. hic; Licet doctrina Ioachimi, tanquam repugnans fidei Catholicæ, damnata hic fuerit, ipsum tamen auctorem eius hæreticum non fuisse. cuius oppositum non rectè hic docuit Abb. num. 4. Nam hæresis est error in fide, cum pertinacia iunctus. Clem. vn. hoc tit. & c. dixit Apostolus 29. causa 24. q. 3. vbi bene tradidit Gl. ver. pertinaci, *Licet teneat aliquis ea que sunt contra fidem, dummodo paratus sit corrigi, non est hæreticus.* Atqui Ioachimus iste errorem suum pertinaciter non tenuit, cum, ut in hoc c. ad finem habetur, scripta sua omnia Sedis Apostolicæ iudicio commiserit, seu approbata, seu corrigenda: Hæreticus itaque non fuit. Vide quæ docui lib. 2. Theol. moral. tract. 1. cap. 13. n. 2.

LIBRI PRIMI

DECRETALIVM

IN VI. BONIFACII VIII.

PAPÆ.

TITVLVS I.

DE SVMMATRINITATE

ET FIDE CATHOLICA.

CAPITVLVM VNICVM.

Fideli.

SVMMARIVM.

1. Spiritus sanctus à Patre & Filio tanquam vno principio, & vna spiratione procedit.
2. Rectè dicitur, quod Spiritus sanctus à Patre procedit per Filium.

Capitulum istud sumptum est ex Concilio generali Lugdunensi sub Gregorio X. Papa, Anno Christi 1274. constit. 1. vbi contra errorem à Græcis seu Orientalibus inuectum definitur; Spiritum sanctum à Patre, Filioque, tanquam vno principio, & vna spiratione procedere. Nam Græci existimantes, Spiritum sanctum tantum procedere à Patre, obiciunt Romanis, siue Occidentalibus: Si Spiritus sanctus à Patre, Filioque procederet, absurdum id secuturum esse, ut duo sint spirationis principia, duæque spirationes. Ad hoc responderi debet, cum Concilio Florentino sess. 22. negando, id consequens esse: quia Spiritus sanctus à Patre non procedit ut Pater est; neque à Filio, ut Filius est; sed quatenus vterque Spirator est: Ideoque Spiritus sanctus non procedit à Patre, ac Filio, quatenus oppositionem relationem habent, sed secundum spirationem potentiam, quæ vna eademque est, à Patre æternum Filio communicata. Quamobrem & id rectè dicitur, quod Spiritus sanctus à Patre procedit per Filium, teste S. Thoma 1. p. q. 36. a. 3.

A 2

TITV.